

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL PROBLEMINIO LOŠIMO PREVENCIJOS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO PLANO
PROJEKTO**

2019-01-09 Nr. NV-62

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: Siekiama nustatyti priemones, kurių įgyvendinimas formuotų tinkamas visuomenės nuostatas dėl azartinių lošimų ir mažintų įsitraukimo į azartinius lošimus riziką.

Dabartinė situacija:

Finansų ministerija parengė ir teikia Probleminio lošimo prevencijos priemonių įgyvendinimo plano projektą, kuriuo įgyvendinama Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 patvirtinto Vyriausybės programos įgyvendinimo plano I prioriteto „Darni, atsakinga ir sveika visuomenė“ 1.4 krypties „Visuomenės sveikatos stiprinimas“ 1.4.2 papunktyje numatyto darbo „Pagalbos teikimas turintiems žalingų įpročių asmenims, psichoaktyviųjų medžiagų (tarp jų – alkoholio) pasiūlos ir paklausos mažinimas“ 9 dalis ir Seimo Sveikatos reikalų komiteto ir Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos 2018 m. kovo 28 d. bendro posėdžio protokole Nr. 111-P-11/142-P-4 išdėstyti pasiūlymai stiprinti lošėjų apsaugą nuo lošimo neigiamo poveikio (be kita ko, Vyriausybei pasiūlyta parengti ir patvirtinti probleminio lošimo prevencijos programą, kurios tikslas būtų pasiekti, kad azartiniai lošimai visiems visuomenės nariams taptų mažiau patrauklūs, ir kurioje būtų numatytos priemonės pažeidžiamiausių visuomenės grupių apsaugai nuo neigiamo lošimų poveikio, parengti programos priemonių planą).

Pagrindinis Probleminio lošimo prevencijos priemonių įgyvendinimo plano projekto tikslas – nustatyti priemones, kurių įgyvendinimas sudarytų prielaidas probleminio lošimo mažėjimui, t. y. formuotų tinkamas visuomenės, ypač vaikų ir jaunimo, nuostatas dėl azartinių lošimų ir mažintų įsitraukimo į azartinius lošimus riziką, taip pat įtvirtintų valstybės sisteminį požiūrį į problemos sprendimą, sukurtų stebėsenos sistemą, leisiančią kaupti išsamius ir objektyvius su lošimų situacija susijusius duomenis, nustatyti lošimų keliamas problemas, tirti jų prielaidas, konkrečias priežastis ir nagrinėti galimus sprendimo būdus.

Priemonių plano projektas parengtas atsižvelgiant į finansų ministro įsakymu sudarytos darbo grupės probleminio lošimo prevencijos veiksmų planui parengti pateiktus pasiūlymus.

Projekto esmė:

Problemicio lošimo prevencijos priemonių įgyvendinimo plano projekte trumpai įvardijama problema ir aprašomos organizacinės priemonės bei institucijų atliekami darbai probleminio lošimo prevencijos srityje.

Plane nurodomos už kiekvienos priemonės įgyvendinimą atsakingos institucijos ir priemonių įgyvendinimo terminai. Plano 12 priemonių yra suskirstytos į tris probleminio lošimo mažėjimą lemiančias priemonių grupes:

- šviečiamosios veiklos skatinimas ir sąmoningumo ugdymas (7 priemonės);
- pagalbos probleminiams lošėjams prieinamumo užtikrinimas (2 priemonės);
- probleminio lošimo paplitimo mažinimas (3 priemonės).

Kartu **teikiamas Vyriausybės pasitarimo protokolo projektas**, kuriame **siūloma pritarti** Problemicio lošimo prevencijos priemonių įgyvendinimo plano projektui **ir pavesti**:

- finansų ministrui - priemonių planą patvirtinti įsakymu;
- atsakingoms institucijoms - įgyvendinti plane numatytas priemones;
- Finansų ministerijai - kartą per metus informuoti Vyriausybę apie plano įgyvendinimo eigą ir rezultatus;

kartu siūloma lošimų organizavimo verslo atstovams siekti vykdyti socialiai atsakingą verslą, įsitraukiant į probleminio lošimo prevencijos priemonių ir veiklų įgyvendinimą.

Atitiktis Vyriausybės programai:

Teikiamas projektas atitinka šias Vyriausybės programos nuostatas:

„51. Esminiu mūsų siūlomos azartinių lošimų kontrolės politikos siekiu įvardijame tikslą - pasiekti, kad pažeidžiamiausios visuomenės grupės būtų apsaugotos nuo neigiamo lošimų poveikio ir būtų sustiprinta loterijų žaidėjų interesų apsauga, o patys azartiniai lošimai visiems visuomenės nariams taptų mažiau patrauklūs. To siekdami <...>:

52.1. inicijuosime detalius azartinių lošimų (įskaitant loterijas, žaidimo aparatus ir kitus įrenginius) paplitimo tyrimus, kuriais sieksime nustatyti lošimų keliamas problemas, tirdami sisteminės jų priežastis, konkrečias priežastis ir nagrinėdami galimus sprendimo būdus;

52.2. sieksime, kad valstybė kauptų išsamius ir objektyvius su lošimų situacija susijusius duomenis, kurie nuasmeninus būtų atviri mokslo institucijoms ir kitiems suinteresuotiems asmenims.“

Dalykinio vertinimo išvada:

1. Siūlytume Vyriausybei teikiamą Problemą lošimo prevencijos priemonių įgyvendinimo plano projektą papildyti gilesne problemą lošimo analize, išryškinant problemą mastą; platesniam kontekstui paminėti, kaip įgyvendinamos Vyriausybės programoje numatytos kitos specifinės azartinių lošimų kontrolės priemonės, įskaitant lošimų reklamos reikalavimus, buvimo lošimo vietose ribojimus, pažangiomis technologijomis pagrįstą lošimų kontrolę ir kt.

Siūlytume pagal galimybes pateikti ir tokią informaciją, kuri yra išreikšta matavimo rodikliais, siekiamus tikslus nurodyti kaip tam tikrų rodiklių pokyčius, kurie parodytų, kaip kinta problemą lošimo situacija, ar mažėja neigiamas lošimų poveikis ir azartinių lošimų patrauklumas.

Taip pat siūlytume paieškoti galimybių paankstinti numatytus priemonių gyvendinimo terminus.

2. Siūlytume svarstyti **Tarpinstituciniame** pasitarime.

Patarėjas

Vaclovas Mediškauskas